

Ərenikci Tonzun.

Arattar! TAR-nyň 15 ýyl polur ojunga amdýgaştan
şygaby peletkeniiler.

Iderkejliq tal'sylar

ke sadep turar tur.
Paza myn arwannyň targazy
Manzyrşky, malynyň cemin tol-
dur peletkep algany-pile cangys-
taa paaş mal cutka alyşpaan
polgaş xaryň cudaan arattarga
5 şanak sawaňnyň xalaska tuzala-
an.

Еш Лаграньд

Каа-хем козуунунун Pyren sumuzunun 2 тугаар агваннын тарагы еш Лаграньд малнын паазы сыл tudum-na ezyр turar, cыл teerge, 33 cылда 28 пааз малдыг тургас, 34 cылда 70 пааз малдыг полган, 35 cылда 121 пааз малдыг полган.

Өдүгөндө мал полгаş аңныр азыль

Tozu kozuunurun *Өдгөн* сумзунун арат кону, кoldуун-
да-ла ивi полгаш аң азыл-д con
полур. Манаа мал азылнын өзыл-
дезин көрге, 34 cылда ивизи—
2918 пaaш, cыгызь—192 турган
полза, 35 cылда—3359, cыгызь
199 пaaш poган. Cыгыь малды
pөpy, хажьраккан аскындан cайла-
дыр-пиле 64 cыгынь кадыр ка-
дарар турар, moon иштinden po
кыытын соок ажьыь тынзаш, cы-
гыь малындын 19 пaaш мал cудар
елды. Бндыг полза-таа, малыь-
ты cutка алыспаа тееь, козуун
cагыргазынын айтыькынь-пиле ел-
еен арга хемceгeлeрнi аp coру

rgan telede, anaa piccii koşkak suq cer-le cылbas polgaş cecceip şыдавас. Mындqыñq teleezinde, anaa tñzыq polgaş xej suq xerek appaary marg-şыş cok. Mындqыş polganda, po tugaj-azında cуny kылығ tize, taraazyñ tar-ыр toooskan toraan хамык taraazyñq suq askyr arыk sumunun suq attыq-ыр turar xomdu-teq kыдыр aştap alыр coruk cugula polur. Cyge teerge, pir ewes onu bñcaar kылыр albas polza, cajññ oot sigen unges arыk-sumun iştin tuj yñыр kelir ortia, suq askyrga cылbas, ceze-taa suqñu paдыrga toorada-la xej kuruq xovu-ye tektыр cajыр каар polgaş mындqы janzylyq, suq par-taa polza onu celce coquuru-pile azyqlar ap şыдавас coruk paza oon yner, iji talazыnda, kiziniñ podunga paza koncuy covalañ ediledir, yş talazыnda, temgi suq anaa cыtkan, alызыnda taraa tarыр xereqeler Xobunu (şoldy) cyude-taa cok xej yreqder каар tur, tørt tala-зыnda, taraazyñq yñузы cagaj-taa турган polza, suq-pile хандырşыd-аважыñ paar tur. bñcangaş arыk-sum-unnu aştap peletker alығыñ cugul-azy todargaj tur.

Cogaal komitediniñ targazy Cытыва.

sula—106 puut, moon ang-da
tɔrtɔnpɔr alygɔvɔs: arvaj—303
puut, cinge tarɔa—50 puut, kɔzɔl
tas—324 puut, sula—669 puut.
po cok turar yrezinnerni tɔrtɔ
npɔr alygɔn 4 ajɔnp 15-te toos-
kan turar pis.

Şagaan-a gьoɖa „Xemcik-ool“ kыrekonom, caskъ tarylganъdъ cepsek xerekselin 2 ajda pyryn septep algan polgaş cazak, namnъdъ paaşъncъlarъ 3 ajnъn 1-de tarylga cepsekterinin cetpesterin polgaş septelgezин tegerip algan turar-sler tep ajtъlyşkъn pergenin, xarъn pettinde 100% kыysedip algan-pis. Cyl teerge, traktor—18, oon andazъnъ—10, cazar maşina—4, aat andazъnъ—15, ilir—40, toora bjaş—100, pazъtkъbъş—120, xomuut—44, pygy yrezin—700.000 kil.

Po cyylder şıptu tarılgaga kireringe pelen polgan. Am yjede cyk-le xar agarın manap olur-pis. Direktor SANCAA.

Casky tarlgaga peletkeniili

Moön ang'ya tar'lyganyñ ser-
sek xerekse in septep egelej per-
gen-pis. Aratkor Тагъы.

Paňýp-xemcik kozuňnyň
Ajangatň sumuzunda „Toka“
MAE-niň Saj-aşkynda peş xire
andazynnar, 1935 sýldň 6 aýdan
egeler çykas, po 36 sýldň 3
aýnyň 10-ga cedir kozuraara per-
gen sýdyrlar.

Ol andazypparnъ, sep'eer sel-
viir syve polza, ej polcaa ertti-le,
myn MAE nin targalаръ тарыгаа
pe etkenmejн oluаръ-pile хамък
andazyppарън семе (tat) удур, een-
zirep сьдър алды.

Po tugajnda ol andazyňnaryň
taraj eelep, septep selwip alza ar
tep kulak salyp olur-men.

Cöen-xemcik kozuununuň Çy-
gakký sumuzu 12 tugaar arwan-
nyň xamaattýz 77 xarlyq Şydyň
ter aşşak, 34 cilda 26 paaş mal-
dyq turgas, 35 cilda 37 paaş
kyldeř östýryp algan. Ol malny
po 36 cildyň cudunga alyspas-
lees, kyzyn-ne 300 xorpeen
sigen, cartlyk saraat savyň pelet-
ker algan, oozu-pile malnyň
cer cetpesterin azyrap, şala cy-
geerlerin odarladyp turgany-pile
malý koncuq xyr turar polgas
xarý artlyk sigenin, malnyň
cemi cok arat eş-öorynge örttek-

Es Лакрань тальнь азыль

Kaa-xem koziununuñ Pyen
sumuzunuñ 2 tugaar arwanniñ
targazy eş Lakraññ malññ
paazy cıl tudum-na ɵzyr turar,
cıl teerge, 33 cılda 28 paaz
malññ turgaz, 34 cılda 70 paaz
malññ polğın, 35 cılda 121
paaz malññ polğın.

Po ystynde sandan algaş kærge eş Lakpa, çazak, namnyň ajttbşkny şitpirlerin kyyssedip turar polgaş ыlangыja 8 tugaar. Uuq xuraldyň kыгыгын kyyssedip turar todargaj tur. Öške arban targarar po eşten yleger aлыг cugula tur. Tunmakkaı.

Өдүгөндө мал болгаш аңныр азылы

[illegible]

Pistin sumuda kolduunda 79 ançs par, olarnın 35-36 cıldın 3 ajga cedir ulyrgen an-tiini pol-za: tiin—13.522, kiş—71, elik—172, puur—160, kuud-j—25, pory—10, xajyrakkan—12, toorgu—5, kara-kuuş—148, kyrtty—12, kyşkyl—233, targat—41, kas—54, kərza—29, ak as—4, tır vaktıq—4, alaa—38, pos—150, xaral—136. Moon ap kerge, pistin arat con kooptun ulyk pla-nın toldurargına eleen tuzalq cyylderni kelyr turar tur.

2.657 paaş mal azyralda

Pli-xen kozuunynun Ertvek samuzunyn po 36 celdyn 2 ajlyn 12-ga cedir elgen malь 114, am turguzu aзыrap turar pygu malь 2.657 paaс celdip turar.

По cattun ajьыb-pie arat con
ekki temisseziр turar. 1184 paaş
maldaş cym oottuq cer-ce odar-
ladyb-pile 43 eđ keşken. 35 cы-
da tus sumaa 1 le tolъj tuğan
polza, po 36 cыda 17 appargan.

Sumu targazy Lama-cap.

7 talbyj cazar perdim

Cöen-xemcik kozuunurunun Ak-turuq sumuzunga cutka udur azyl corudarǵ-pile po cıldın 2 ajnyn 9-ta paıǵaş, myn ajnyn 21-ge cedir 7 talıwǵı cazar perdim. Myn sumuda cutun 5 komizi xyn tyn cok cutka udur er-estiq azyl corudup turarǵ-pile

onza-la pagaj cut ajbəly polvaj
turar. bndəq polza-taa, azyralda
turar maldar eleen xəj, ol tugaj-
nda malyən cemi arttyk arat-
tar, cedinmes eş-əerynge tuzalap,
xar ezer coruktu kalbarttyo turar.

Tyrgen-ne mal emcizi xerek

Pii-xem kozuununun Eervek
sumuzunun Poom paazy, Eervek-
asky tep cerlerde curtta turar
aaldarmyn malnda maldyn xoral-
yq aary telgere turar appaardy.
Cyl teerge, xep-xeneriten tort
tavan pastynmas'aj peer, paazy
xolu, pudu ызar, askyndan caraa

Komandir SUBAK.

Cut-pile temisselge tuzalamcъzъ

Tandь kozuunurun Mezegej sumuzu Palsappajnyň 25 xojun ga, Toora-xadynda sovet xamaatylar komitedin in targažy Aşkerof, po sylдын 2 aijnы 24-te iji eštiq, 6 aatbyq kelgeş, 15 xonukta xoj oottaar cerni talwyj-lap perdiler.

Myn sumunun 3 tuga ar
arban xamaattazь Tombaalan te-
erzi, Toora-xadьnda kooptun sa-
lьbьrьndan cajь mungaş kazaanь
tilep algaş, ol toraан eq-pylezi-
pile közьp kelgeş 8 paaş poda
malьn turгуzu azьrai perdi.

Eş Tarma cut-pile temisselin koskatpajın tur

Kaa-xem kozuununuñ Kék-tej
sumuzunuñ 9 tugaar arvanny
xamaattazь eş Tarma polza, cut-
pile koncuq kak cok erestiq
temissezip turar, cыл teerge, po
cылн malьn odarladьp, 3 cerge
kьstaq kьлp, malьn odarladьp
kelgen, am yjede koncuq kuzur
tyngeliq, oot, sigenniq, kara-
pulun tep cerde xar-pile koncuq
cьлq kьmь tudup alga.

Kooperativda Miricin.

İsselin koşkatpajın tur

Karacang's podunun malın
odarladyr turar eves, hañın eşke
eş-örlünyn inee-pile kadý 30
azýq poos inekti maldap turar.

Eş Tarmannýn cutka udu
temisselin kerge, cazak, namnyn
šiitpir lozunnañn kuyssedip turar
eş myn tur, eşke eş-öñler po
eşterden yleger alýr cigula tur.

НАЗЫТЪ.

1936 сыда сыгь малдь халыштырар kampaniniñ tugajynda saabyr

1. 1936 сыда Тыва арат республиканын ишинде сыгь малдын өзылдезинден алгаш көөрге, 1,16 хуу эскен poor tur. Moon parымda laas сыгь малдын өзыушкунун көөрге polza, koncuq oozum polgaş anyjaktarınñ nemeziri koncuq eweş tur.

Сыга малдын колдуу өспөйин турар сыдагаань polza, сыгь малдын халыштырар кампанизин екки организастык-пиле corutpajyn turganynñ хараазы-pile, 1935 сыда koncuq хөй pe кызыраан poor tur. Cizeeleerge, Uluq-xem козуунунун pygy төрүүр polza, coguур сыгь малдын 42 хууу кызыраан. Tees-xem козуунунда 37 хууу кызыраан.

2. Сыгь малдын өзыушкунунун oozum saızyrap турар сыдагаань polza, moon murnunda халыштырар кампаниниñ yjezinde, askyrlarñ екки cecce pyryny-pile азыqlap ар турбаан polgaş pir talazında camdyk arattar yreliq екки pydyrykcy askyrlarñ pil-vestin uzurunda cazar aktalar каар турган. Оон хараазы-pile kulunnaar polza, coguур pelerinñ хөй kezii кызыраа, сыгь малдын өзыушкуну koncuq kudu турар tur. Мындаык cybe төleezinde, po 36 сыда сыгь мал халыштырар кампаньга араг аlymen koncuq idepkeli kicecelin алыр, pottarınñ pelerin кызырапайын erge-cok askyр салыр coruktu хамактын cugula pol-

durar uzurluq. Paza po сыгь халыштырар кампанинь koncuq erestiq ertirer tugajynda, козууннарга komistar turguzar узурлуq. Оон sostavыга mal emcizi, mal азылынñ ertemniqleri paza козуунунñ organizastarындан pir kizi kiret. Ой komistar polza, sumularınñ ишинде arat connun xolunda ceze pydyrykcy askyrlar par турарын pilip алган турар polgaş екки yreliq askyrlarñ ileredip тывар. Paza mal emcizi yreliq ter көрген askyrlarñ аk-talap cazar cer-le polbas.

3. Екки yreliq pydyrykcy askyrlarñ кара азылга ediler polbas. Cyge teerge, кара азылга yrgylcy edileerge arыр pakсыраар polgaş халыштырар кампаниниñ yjezinde кыш ыдалы pakсыраа ол кампаньга kirip ыдаважын paar. Мындаык төleezinde, pydyrykcy askyrlarñ kyzyn kamnaar coruk kajь-taa ыагда cugula.

Екки yreliq pydyrykcy askyrlar ter, kandyq askyрñ ына teer teerge, podunun pajdaly uluq pedik сөөккүр poor polgaş хендиwеzi pedik poor. Оон ooldarınñ ынарар paza екки polur. Pagaj yreliq pydyrykcy askyrlar polza, uk podunun сөөк ынарар piccii polur.

4. Екки pydyrykcy askyrlarñ шилip тывар tugajynda arat con-pile kady азылдаар polgaş pir pydyrykcy askyр-pile 25-30 paas pelerin kadyr хавыгар polza co-

guur. Paza екки yreliq askyrlar-га ulustun iji cangys pelerin polgaş хөй ewes, eweş cыгыларнь kadyр kadararın kol poldurup, arattar pottarınñ arazында cu-gaalazыp, төрүүр polza, coguур pelerinге askyр халыдар coruktu cugula poldurup corudar узурлуq.

5. Козууннарга халыштырар кампани tugajynda turguskan komistar cer-cernin аажыга таа-гыштыр corudup, argalyq polza, cыдын cыгы yjezinde төryderin podaar. Poos peniñ төрүүр ху-ussaazы, —340 хонгаş төрүүр, ter cybeni podaar, cыгы малдь халыштырар egele-г yjezin maj (5 аj-нын) 15-ten oraj ewes egeleze coguур. Ystynde 340 хонукту сааага 11 аjнын хонуу polur tur.

6. Козуунунñ komistarь ху-гал кылыр, cыгы малдь kajaа pө-lyp хавыгар, kajь cerge kadyр kadarar polza, aal-polyktyн coo-gul, ol tugajyn cugaalazыp toктааткаш, massalyq surtta al азылын тагыштыр corudarь cu-gula.

7. Сыгь малдь халыштырар yje-zinde, uluq, picce пазын-хагын таагыштыр yzer polza coguур, cizeeleerge, picce maldarнь pir eske cerge, pottarınñ yjezin yzyр, picce малдь uluq pydyrykcyge таварыштырас polza coguур.

MALCERMIN.

Хыtte 3 арванньн азыл

Pit-xem козуунунун Sesserliq sumuzunyn Xyt-xemde 3 арван-нын азыл-агыль елеен өрү хөд-цүр турар. Cyl tize, po кызын мун арванньн хаматтыларь 50 xire ааттык, Turandan Sevide koortun majгыр-се 17 тоон паран октаан. Pottarınñ mal-maganь хур турар, tevidenci cybe cok, 27 kizi solun cagaan, arvan sanьnda pizik pөlygmneri par, olar yrgylcy surguuldar tur-ar, po кызын малдын хоралык тажынь pөryny 5-ti өlyрген.

Оларньн малньн екки турар узур polza, mal cemin cedit-kinniq peletkeep polgaş maldыn kazaalarñ pyryny-pile ханды-ганандан polur tur.

Cer-cerde арваннар, po 3 ар-ванньн ylegerin алынар.

Surgakcылар coraan Komby.

Surgakcылар cordum

Uluq-xem козуунунун Xен-derge sumuzunga mal emnep coraas, 3 аjнын 5-тин хунынде Öbyр-calaattyнь Teeli ter cer-de curtтаp olurar ашак Хужук-таарньн аалыга paарымга хой-пактаp алган, paş tikken cerin-ге paардым. Оон мен, улus po хире cudap turda, kandyq maga-lyq ашак polur ter, koncuq-la sonuurgap олурга, kandyq kon-cuq magalyq kizi polur-sen ак-кым улus, po хире cudap turda хойпактаp турар ter аjттырдым. Ашактан „men cer-le ыақдан тура eweş-picce малымнь кызыл кы-зымаккаj азаар polgaş-la хөренги uspejin, ulaşтыра peer kizi men-

112840 metirni toburak-tap perdivis

Uluq-xem козуунунун Кызыл-саатты хоорайынь nam, arevenin kezigynneri caskь тарылгана idep-kejin салыр туралар. Cyl teerge, po 36 cыдын 3 аjнын 15-тин ху-nynde 13 kizi katызыр алгаш, мун хоорайдан 15 kilometir cer-de, Şagaan-арық sumuzunyn Eer-xavaktyн Cыланьыда, en iştikki pugazyнь өөзунун 112.840 metir cerni toburaktap perdivis.

Ой cыдыр азылдар турган kezigynner po cылы po cerden тара-таа medee cok yner polur ter, koncuq pajырлар turdular. Moon songaar cer-le puganyн суq padar төзы-pile ерте хурыс азылын corutkaş, po cыгы тара-аысты ерте тарыр, оон tyzydyn caagaj кылыр ар көреелі ештер!

K. Erencin.

Saktыp podaany-m-pile ылаp олурдум

Tees-xem козуунунун Erzin sumuzunyn tebiskeerinde, po cы-дын 3 аjнын 7-ge cedir хар еш-кini yrgylcyler kelgen. Men pa-za хар ezip турар kizinin pirezzi kizi-men, en сөөлгы хынде kez-eekkinin karangь imirge cedir cer ezip keirimde iji xolum хав-ары, суqlangылаj pergen turar. Men podum aratkor kizi polbas men-pe ter podangas, paza pir kezek ezip turumda, xolumunн хавары азырас апаарды. Cer-le podap турарымга, малымнь cutka alzyр sincim cok cer ezip tur ewes-men-pe. Оон omakсаas, cogaad-ыр ылааным:

Xaja lastыq Erzin xemi
Xar-la castan uluq-la tur.
Хамык малдь cudatpas tees
Kalbak eşkin ezip tur-pis.

Eerergen Erzin xemde
Et-le cyuly mendi le tur.
Elbek sannыq малыыска
Eşkin ezip азыраp tur-pis.

Oorargan Erzin-xemnin
Oodu, sigeni uluq-la tur.
Orgulagan малыыска
Orgu cerni ezip tur-pis.
Ылаp хөqlөp тургаş, cer еш-ken arat connu calgaaratpajyn, cut-ka udur erestiq temissezip tur-pis.

Aratkor Tykca.

Өөrenikciler тыştangas, 100 хуу cыдыр keldi

Cөөn-xemcik козуунунун Xaj-ыракканда kirip өөrenir şolanьн өөrenikcileri, 36 cыдын 2 аjнын 9-тан egeleр тыştangas, 3 аjнын 10-da cыдыр келir teen хуныуыс-ten pyrynyуыс-pile ozaldaважын, cangьs аaj cыдыр keldibis.

Moon ар көөрге, өөrenikciler cangьs-taa хуныуу xalas еrtirbejin, өөreniringe ыш seikilin көryнд-ырген tur.

Өөrenikci Tonzun.

Sovet Ebileliniñ murnukku cygynde caskь тарылга

Sovet Ebileliniñ murnukku cygynde iji tugaар peş хонуктун ишинде тараань kalaak хөй-pile тарыр турар. Крым, Odes ынаалдыр, Dnepropetrof мoзuzu paza Moldaıtyн avtonomnuq совет socialistыq respublii тарылгазын am-na ерте тоозупкан. Murnukku cykte mart аjнын 15-te сула, ak-taraa, arvaj, тарымал тоорук kattaj-xaara şup-tu-la тараань 4 million ганы тараан, ең хөй тарылга şelyn Ukraıyn тарыр кыысеткен, оон тараань—1 million 906 ga, Azof-pile кара-tалаj мoзuzun-уң —1 million 173 ga. Крымда 253 ганы тараан, uk тарылгазын enir cыд-ан 15 хонук murnaj тооскан. Крым-да am 10.000 ga хур кара cerni

andargan. Odes-xooraı mоzuzu тарыл-гань koncuq кыска хуussa ишинде —5-6-la хонукта тарыр кыысеткен.

Tus curtтun uluq-uluq тараалан ra-jonnarь polur, arazында carys салыр алган азылдар турар—Dnepropetrof mо-зuzu polgaş Azof-pile Kara-tалаj mо-зularынь kolxoscularь paza sovxoс-tarыньн азыcынарь хову/арда kizi көрүр көрөөн хөй-aattыq idepkelijq азылдар турар. Тарылгань pyр ыт-pile koncuq ewileldiq corudup турар.

Dnepropetrof мoзuzunda pygy ta-рылга cerin karacangьs-la cergeleşkek тараа cazar maşına-pile, xorannap ар-ыqlaan yrezinni cazyр тараан tur.

SETA.

Caskь тарылга kampanizыnga emci tuzalamcызы

Парынь-Sibir мoзuzunyn kadyк kamgalalыньн ceri po cыдын cas-кь тарылга kampanizында kolxoс-tarыньн ховуларда азылдар турар cerlerine 10.000 арық-şever pa-зынгарын turguzup турар. Ой tur-guskan, amci tuzalamcызы көргы-er cerler polza, caskь тарылга brıgattarыга тuzalazыp. Am хөй niittinin арық-şever surgakcыларь polur—12.000 kizi кыска хуussa-alyq tyr surguulda өөrenip еrtip турар. 106 kezek kedee сал-ыр emci cerleri emci cыыр tol-durtтunup турар, апаа tus mоzu-nun төр хоорайларындан 35 em-cilerni perip турар.

Po cылыñ jaslada 84 mун peş cys uruqlarньн хаара tudup хандыраp турар. Kolxos tar polza, jasla кылыр-pile caa-caa

paзыннарньн sadыр алы-şaan, ol paзыннарньн екки cepcep, jaslalar-га uruqlarньн екки cemnelgezin turguzarь-pile akşa mangyn fon-duzun turguzup турар tur.

(Парынь-Sibirnin temir udazyñ medeezi xuraар cerinden).

Traktor septelgeziniñ planыñ 97 хуу кыысеткен

Mart аjнын 20-de SSRE-nin Uлustun Cer-laraalan jaамызыньн MTS-larь polgaş sovxoсtarь 148.310 traktor septeen—po pol-za, planыньн 97 хууу polur tur. Saratof, Парынь Sibir мoзuzu. Jvanof, Jaroslaw mоzularыньн tr-aktorunyn septelgezi saadap турар.

SETA.

Cut-pile екки temisselciler

Uluq-xem козуунунун Xен-derge sumuzunyn Öbyр-calaattyда curtтаp турар arat condan малы-ньн азылыга en idepkelijq ештер-ни tus pyry todargajlap piziirge polza: 13 tugaар арванньн хам-ааттызь 59 харык Sagaan-ool аш-şak, 129 paas малындан po кыы-тың азылдык cudundan cangьs öskys anaj-taa өlyрbeen, amga cedir маль semis caagaj, kysky хөвөөр. Ой polza, maldыn odar-pelcilerin таарыштыр, kys ыагда sigen, savann хөй-pile peletkep алганьнда polur tur. Paza 16 tug-aар арванньн хаматтызь Paldan, 8 tugaар арванньн targazь Toor-uk po 2 kizi paza сөөлгы yjege cedir малындан cangьs-taa өlyр-been. Ой cyny аjттыр tur teerge, cut ажылы poluru pilis cok ewes-pe ter cybeni paas удур pilgeş, maldыn cemin екки peletkep ал-ганьнда polur tur.

Ystynde ештер ыкаш, малыга idepkelijq кырган-taa, cалы-taa

arattar, pistin sumuda eleen par. Оон angьda 12 tugaар арванда engiin anajak, 18 харык еш Mar-ыkaj, 3 öqnyñ 40 азык inekterin 1 аj азык xirede, majгыñ kakkaş kadyр kelgen. Ой inekterinden cangьs moldurga-taa өlyрbeen. Paza 16 tugaар арванда хөвөөн Lopantmaa Kaccь-sajыр ter cer-de inekterin kadyр turarь, eş Marыkaj-pile pir төmej.

Men ystynde ештерден yleger алгаш, onza cudap турар Ercin, Tandar-ool, Taqwa, Tanзын-xөo суqlar-pile cugaalazыp көөrymge, sigen, savan peletkep, cer-le mal-дын odar-pelcilerin polgaş yje-yje-nin pajdalynga maldыn turuzun таарыштыраанда polur cybe poldu.

Moon songaar мал кыыс азыр-ар arganь pilbes турар ештер, ys-tynde pizitken ештерин ylegerin алыр cugula tur ewes-pe.

M. Lamasыk.

Pilip алынар

Кызыл-хоорайда nom саңындан хоорай curtтакcыларыга сағанды-гыр тындаарь polza, 1934-35 cыдарда nom саңындан xolunyn yzyyn curaas, 10 хонукта nom-cuuru-pile nom алган тыва polgaş хаматты ulustun tuзаар өй ыагда-la еrtikleen nomnar par турар. Ой хуussaазын еrtirgen nomcu-cular po 36 cыдын 4 аjнын 15-den еrtirbejin, nom саңыга ek-kep pergen turzun.

Nom саңындан nom ар nom-cuurunyn curumun мапаа аjттыр-га polza:

Тывызкы тыптым

P/c 3 аjнын 4-тың хунынде ygen № 19 (520) „Şып“ solunda еş keccil-oidunьн ыткан тывызын төр харыла-рын polza:

Tii cok tugum,
tizii cok cincim—teeni ыдыс-pile teer tur.
Mөң-mөң coruktuq,
mөngyn ыjaş olbuktuq teeni—kava-j-lyq caş uruq.
Iji toruk suskunnуq teeni—Jezinin emli tur.

Ijimde iji ojumakta,
iji kuş olur teeni—şыдыраалаан iji kizi tur.

Ortizunda şokkar ojumakta
oluj-soluj cygyrзyp tur teeni—şыды-рааньн podu tur.

Pazarga cыmçak,
palazь paak—teeni хар tur.

KXK Kөk-tejde T. Padarcьcь.

Redaksьdan:

Po ystynde тывызкытарньн iji cyyl-yn тыппаан tur-sler, ескеzin тыпкан-ынар şын tur. Тыппаан iji cyyl тывы-зынар polza, iziq temirliq ot-pile, şu-gumnu ыncap тывызкылар poor cybe.

Elikteer-men tibejin, eptiq cerge talыj сөөrt

Tandy козуунунун Kөk-pulun sumuzunda nam yryynyn targazь Sotpa teerzi, cut-pile temissezi-rinin arga texniin, arat conga аjттыр kizi podu-pile тургаş-la, elikteer-men tees, arat Siirin-xuuraкты edertip алгаш, Xaragan-nyq şöldy pir кыдыр шаар-la турар. Ой хиреде pir-taa өlyрген elii cok polur tur.

Eş Sotpa arat conga cutтun

ажылыñ тажыылар peer хөрек-cok, харын podunyn аалында mal-maganь elen-tendin-ne турар teer ewes-pe on.

Eş Sotpa cutтun ажылыñ pilbes ewes, харына екки pilir kizi po-du-pile тургаş, mal-maganь too-vas tugajында, coguур cerinden pir şildin тыса kandyq irgi ter kulak салыр olur-men.

„Kajgap-turgan“

